

Mama, boli me uho!

Priručnik za roditelje
o bolestima uha u djeteta

INOVATIVNI KONCEPT ZDRAVLJA

Dragi roditelji, ovaj priručnik namijenjen je Vama koji s velikom pažnjom, ljubavlju, ali i strahom, skrbite o svojoj djeci.

Jedan od najčešćih razloga posjeta pedijatru i/ili otorinolaringologu upravo je uhobolja ili otalgija (lat. otalgia), koja kao po pravilu započinje naglo, nenajavljeno, obično vikendom, na ljetovanju ili zimovanju... Baš kad ste pomislili da je došlo vrijeme za zasluženi odmor, bolan plač djeteta znak je za uzbunu. Je li to stanje koje baš uvijek zahtijeva hitan odlazak liječniku te s pravom izaziva paniku i nesigurnost, pokušat ću Vam odgovoriti te pojasniti ukratko, jednostavno i nadam se korisno, za dobrobit Vaše djece, mojih malih prijatelja i bolesnika.

AUTORICA TEKSTA

prof. dr. sc. **Željka Roje**,
pročelnica Kliničkog odjela za dječju
otorinolaringologiju Klinike za bolesti uha,
nosa i grla s kirurgijom glave i vrata KBC
Split, izvanredna profesorica na Katedri za
otorinolaringologiju Medicinskog fakulteta
Sveučilišta u Splitu

**Mama,
boli me
uho!**

Brošura je napravljena u suradnji
s tvrtkom **Salveo** d.o.o..

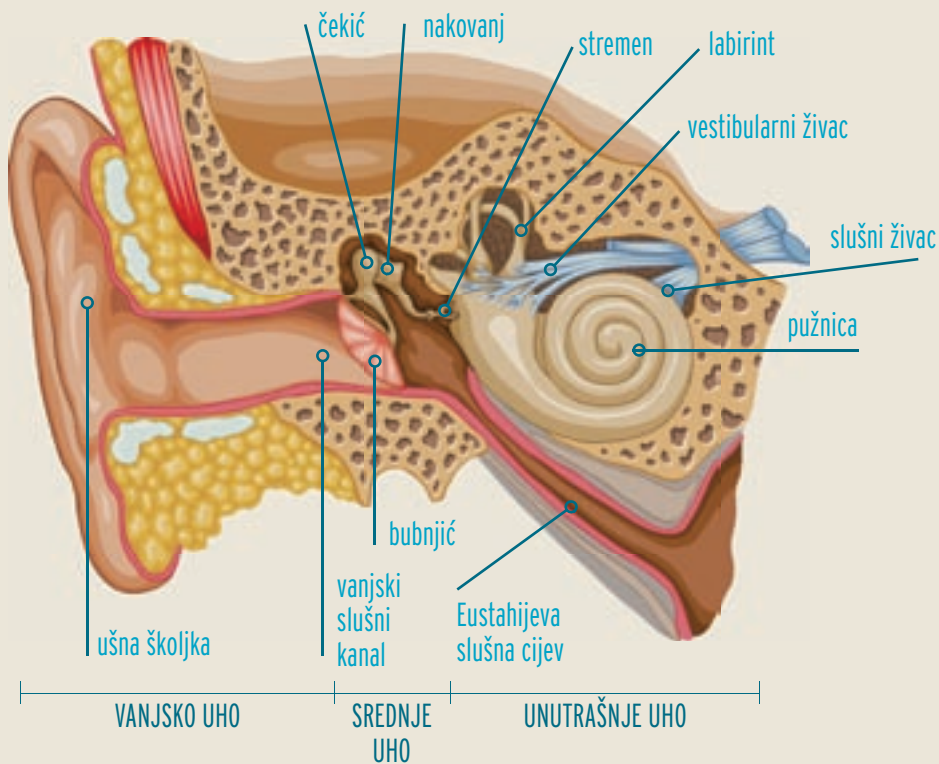
Sadržaj

- 4 **Malo anatomije za uvod**
- 5 **Što je otalgija?**
- 6 **Upala uha**
  - 6 Kako prepoznati pravu upalu uha?
  - 7 Upala vanjskog uha
  - 8 Kako spriječiti ponavljanje upale vanjskog uha?
  - 9 Vaxol
  - 10 Upala srednjeg uha
  - 10 Problem funkcije Eustahijeve cijevi u dječjoj dobi
  - 11 Koji su očekivani ishodi upale srednjeg uha?
  - 12 Nosi set
  - 14 Liječenje akutne upale srednjeg uha
- 16 **Najčešće nedoumice**
  - 19 Nisita

Malo anatomije za uvod

Uho je podijeljeno na tri dijela: vanjsko (uška i zvukovod), srednje (bubnjić i slušne koščiće) i unutrašnje uho u kojem se nalaze pužnica i centar za ravnotežu. Tanka opna ušnog bubnjića dijeli vanjsko uho od srednjeg. Prostor srednjeg uha je Eustahijevom cjevčicom (tubom) povezan sa stražnjim dijelom nosa i predstavlja funkcionalnu cjelinu s nosom i dišnim sustavom.

Shema presjeka kroz anatomske strukture uha

Što je otalgija?

Otagija (uhobolja) je subjektivan osjećaj boli u uhu. Nastaje kao rezultat bolesti ušnih struktura (primarna uhobolja) i bolesti okolnih anatomskih struktura s kojih se bol prenosi prema uhu (sekundarna ili prenesena uhobolja). U dječjoj dobi češće su primarne, a u odrasloj sekundarne uhobolje.

Uzroci primarne i sekundarne uhobolje u dječjoj dobi

Primarna otalgija	Sekundarna otalgija
upala vanjskog uha	bolesti zubala i zubnog mesa
strano tijelo u vanjskom uhu	bolesti temporomandibularnog zgloba
„čep“ ušne smole u zvukovodu	strana tijela i tumori korijena jezika i tonzila
upala srednjeg uha	upale usne šupljine i ždrijela
„podtlak u srednjem uhu“	upale grkljana i sinusa

Važno je zapamtiti ...

- > **Svaka uhobolja nije upala uha.**
- > **Svaka upala uha ne zahtijeva antibiotsko liječenje.**

Upala uha

Kako prepoznati pravu upalu uha?

Iz ranije navedenog jasno je da valja razlikovati upalu vanjskog od upale srednjeg uha.

Nekoliko osnovnih razlika ...

Simptom	Upala srednjeg uha	Upala vanjskog uha
temperatura	++	-
bol	++	+++
iscjedak iz uha	+/-	+/-
znaci prehlade nekoliko dana	+++	-

(- bez simptoma, +/- povremeno izražen simptom / ++, +++ slabo do jako izražen simptom)

U tablici se vidi da nema upale srednjeg uha bez prethodne prehlade i začepljenog nosića. Jednako tako, upala srednjeg uha u dječjoj dobi ima izražene opće simptome (temperaturu, malaksalost, gubitak teka, povraćanje, proljev).

Da biste znali prepoznati pravi problem u sljedećih nekoliko stranica, upoznat ću Vas s osnovama upale vanjskog i srednjeg uha u djece i onim što Vi kao roditelj možete u tom slučaju učiniti za svoje dijete.

Upala vanjskog uha

Upala vanjskog uha predstavlja upalu kože zvukovoda, koja je vrlo tanka i bez potkožnog masnog tkiva te čvrsto srasla s kosti i hrskavicom.

Zbog toga je koža vanjskoga slušnog hodnika izrazito osjetljiva na bol. Dijete navodi osjećaj nelagode koja ima raspon od svrbeža do vrlo jake boli koja se pojačava pomicanjem uha, otvaranjem usta i žvakanjem. Tijekom upale koža zvukovoda se zacrveni i otekne, što dovodi do zatvaranja kanala kojim zvuk putuje do srednjeg uha, pa zbog toga dijete slabije čuje. Uz to se može javiti i iscjedak iz uha.

Upale vanjskog uha češće su ljeti, a zimi obično samo u one djece koja se bave vodenim sportovima (bazeni), jer stalna vlažnost uha predstavlja podlogu za razvoj bakterija i gljivica.

Rijetko se javljaju u djece mlađe od godinu dana.

Akutna upala vanjskog uha. Vidi se crvenilo i otečenost kože zvukovoda uz proziran sekret iz uha te ostatke ušne smole.

Nekoliko mudrih ...

- > Ako ste na ljetovanju i Vaše se dijete nakon kupanja žali na bol u uhu, nema temperaturu i nije mu začepljen nos, vjerojatno ima upalu vanjskog uha.
- > Probali ste ukapati kapi u uho, ali jednostavno ne prolaze? Vjerojatno je koža zvukovoda jako otečena, a kanal u cijelosti zatvoren, pa kapi ne mogu ući. U tom slučaju otorinolaringolog će u zvukovod postaviti trakicu s antibiotskom i protuupalnom masti kako bi se postiglo otvaranje kanala, što će omogućiti daljnje liječenje kapima. Trakica ostaje u uhu dva dana.
- > Tijekom upale vanjskog uha ne močite bolesno uho. Zaštitite ga vatom koju s vanjske strane možete premazati vazelinskom kremom.
- > Obavezno djetetu dajte sredstvo protiv boli (ibuprofen, paracetamol) na usta dok se upala ne smiri.

Kako spriječiti ponavljanje upale vanjskog uha

- 1. Ne čistite uši štapićima za uho ni bilo čim drugim** (ukosnicama, čačkalicama, pincetama) jer na taj način možete oštetiti kožu zvukovoda i omogućiti ulaz bakterija i gljivica u kožu, što uho predisponira upali!

Osim toga štapićima „nabijate“ ušnu smolu do bubnjića, odakle više ne može izaći prirodnim putem (pomicanjem zvukovoda tijekom govora, plakanja, zijevanja i žvakanja), a to dovodi do daljnjeg osjećaja nelagode i zaglušenosti. Ušna smola (cerumen) čisti se samo s onog dijela uške i zvukovoda koji je dostupan pogledu (to se napravi prstom omotanim u gazicu)! Dobro je da su uši malo „zamašćene“ ušnom masti — ona ima protubakterijsko djelovanje. Ponekad možete koristiti blaga sredstva za otapanje cerumena (ceruminolitike).

Stari otorinolaringolozi kažu: „Ne stavljaj u uho ništa manje od lakta!”

2. Ne perite uši sapunom i/ili šamponom — odmašćena je koža osjetljivija na infekcije, a smanjuje se i kiselost kože, čime se gubi njezina prirodna zaštita.	3. Nakon kupanja obrišite uho kako je već rečeno te svaku ušku i zvukovod sušite sušilom za kosu podešenim na najmanju snagu i udaljenim 30 cm od uha. Bakterije i gljivice ne mogu rasti bez vlage.	4. Vodite računa o higijeni slušalica za uši koje starija djeca redovito razmjenjuju.

- > **Liječenje upale vanjskog uha gotovo uvijek je lokalno (masti, kapi), uz uzimanje analgetika na usta, i traje oko sedam dana. Samo u slučaju vrlo jake upale potrebno je davati antibiotik na usta.**
- > **Nakon sanacije upale dijete uredno čuje.**

VAXOL™

SPREJ ZA UHO
s maslinovim uljem

Pažljivo pročitati uputu.

Vaxol sprej za uho je jednostavno i učinkovito sredstvo za omekšavanje i prirodno uklanjanje ušnog voska, čime se smanjuje potreba za ispiranjem uha ili se olakšava ispiranje ako je ipak potrebno.

- > ugodna i jednostavna primjena u obliku spreja
- > bez ispiranja
- > za djecu i odrasle

Upala srednjeg uha

Kao što je rečeno u uvodu, srednje uho predstavlja funkcionalnu cjelinu s dišnim sustavom. To znači da kad je bolestan nosić (prehlada), bit će bolesno i srednje uho, jer se potpuno ista sluznica nalazi u nosu, nosnom ždrijelu i šupljini srednjeg uha.

Ključnu ulogu u nastanku upale srednjeg uha ima Eustahijeva cijev jer povezuje srednje uho i nosni dio ždrijela u kojem se u djece nalazi tzv. treći krajnik (treća mandula), koji pak dodatno onemogućava normalnu funkciju Eustahijeve cijevi i predstavlja pravi „rezervoar” bakterija potencijalnih uzročnika upale. Eustahijeva cijev ima zadatak izjednačavati tlak između srednjeg uha i vanjskog zraka (preko nosa). U slučaju začepjenja Eustahijeve

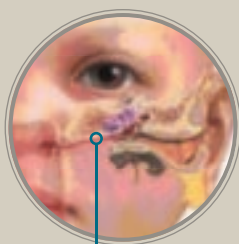
cijevi zrak ne ulazi u šupljinu srednjeg uha, a produkti žlijezda i sluznih stanica u sluznici srednjeg uha ne mogu se „otplaviti” i zaostaju u uhu. Tako nakupljena tekućina predstavlja jako dobru podlogu za rast bakterija te su djeca s takvim problemom podložnija upalama. Problem je izrazitiji u djece koja boluju od alergijskog rinitisa jer je njihova Eustahijeva cjevčica češće začepljena zbog alergijske upale.

Problem u funkciji Eustahijeve cijevi u dječjoj dobi

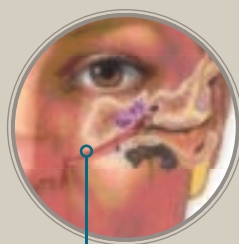
U beba i male djece Eustahijeva cijev mnogo je kraća i nalazi se pod drugačijim kutom nego u odraslih. Iz tog razloga bakterijama je lakše seliti se iz nosa i grla prema srednjem uhu. Kako dijete raste, cjevčica postaje više okomita, tako da bakterije moraju ići više „uzbrdo” kako bi došle do srednjeg uha. Zato starija djeca i odrasli rjeđe imaju upale uha.

*Položaj
Eustahijeve
cijevi u
djece i
odraslih*

(preuzeto s www.drharis.ucsd.edu)

Eustahijeva cijev u djeteta

Eustahijeva cijev u odraslih

Akutna upala srednjeg uha javlja se u 13% djece mlađe od tri mjeseca, u 67% djece do 12 mjeseci starosti, a 46% djece ima tri ili više upala uha do navršene treće godine.

Što je dijete manje, izraženiji su opći simptomi bolesti.

Shema nastanka akutne upale srednjeg uha

Šupljina srednjeg uha sa svih je strana okružena kostima, osim prema zvukovodu, gdje se nalazi bubnjić. Bubnjić je tanka opna koja uslijed progresivna nakupljanja sekreta i susljednog porasta tlaka može puknuti, što u djeteta dovodi do smanjenja ili prestanka boli, ali u roditelja izaziva paniku zbog curenja sukrvava i gnojna sadržaja iz uha. U takvu slučaju ne treba paničariti jer je to očekivani događaj i samo jedan od mogućih scenarija akutne upale srednjeg uha. Ako se upala primjereno liječi, bubnjić će u cijelosti zacijeliti za par dana.

Koji su očekivani ishodi upale srednjeg uha?

1.

Izlječenje nakon upale bez ikakvih posljedica na sluh.

2.

Djelomično izlječenje s ponavljanjem upale u kratkom roku.

3.

Zaostajanje kronične upale s perforacijom bubnjića (rijetko!).

4.

Izlječenje akutne upale, ali zaostajanje sekreta u srednjem uhu dulje od tri mjeseca, što dovodi do slabljenja sluha (sekretorni otitis) i potrebe za postavljanjem ventilacijskih cjevčica u uho.

- > **Iz svega navedenog jasno je da ključ prevencije i liječenja upale srednjeg uha i očuvanja sluha u djeteta leži u očuvanju funkcije Eustahijeve cijevi. Zato je cijele godine nužno održavati prohodnost nosića ispiranjem i eventualnom primjenom pumpe pod negativnim tlakom u jako male djece koja ne znaju ispuhati nos. Svom djetetu možete pomoći i nepušenjem, jer je pasivno pušenje jedan od važnih čimbenika nastanka akutne i kronične upale srednjeg uha u dječjoj dobi.**

Nosi® *set*

Pažljivo pročitati uputu.

Nosi set aspirator je uređaj kojim se učinkovito uklanja sekret iz djetetova nosa, što olakšava disanje i sprječava nastanak zdravstvenih komplikacija.

Nosi set sadrži:

- > dva nastavka za čišćenje nosa:
  - za djecu od 0 do 6 mjeseci
  - za djecu od 6 mjeseci starosti
- > četkicu za čišćenje nastavka za nos

Aspirator se smije koristiti od najranije životne dobi, a snaga usisavanja ne uzrokuje oštećenje sluznice nosa.

Kako pravilno koristiti aspirator za nos?

1. Prije upotrebe aspiratora potrebno je dobro isprati nos izotoničnom otopinom.

2. Spojiti dijelove aspiratora.

3. Širi nastavak aspiratora spojiti na cijev usisavača.

4. Djetetu zatvoriti jednu nosnicu, a u drugu staviti uži nastavak aspiratora, uz već uključen usisavač.

Preporučuje se pri usisavanju sekreta vršak aspiratora staviti sa strane nosne šupljine, položeno prema dolje, jer se sekret zbog težine sakuplja u dnu nosne šupljine.

5. Rastaviti dijelove aspiratora i oprati pod mlazom vrele vode.

Liječenje akutne upale srednjeg uha

Glavni ciljevi liječenja jesu suzbijanje osjeta boli, uspostavljanje prohodnosti Eustahijeve cijevi i uništavanje bakterija.

1. SUZBITI OSJET BOLI

To je najvažnije za roditelja i dijete na samom početku liječenja. Roditelj samo želi da dijete prestane bolno plakati, da počne jesti, da bude raspoloženo, da mirno spava... To ćete postići davanjem analgetika na usta ili u obliku rektalnih čepića. Isti će lijek sniziti i povišenu tjelesnu temperaturu. Uz to se mogu primijeniti i anestetičke kapi za uši, one će na sat-dva umrtviti osjet u bubnjiću i tako umanjiti bol. Ako iz uha curi gnoj ili bilo kakva tekućina, **NAVEDENE KAPI NEMOJTE STAVLJATI!**

2. USPOSTAVITI PROHODNOST EUSTAHIJEVE CIJEVI

Taj cilj je već ranije potanko objašnjen i bez obzira na to što je naizgled banalan, nemojte ga zanemarivati. Budite ustrajni, strpljivi i pedantni, to je jedini način da pomognete svom djetetu. Nijedan antibiotik ne može zamijeniti dobru toaletu nosa i Eustahijeve cijevi! Postupak je prilično neugodan i za Vašu bebicu i za Vas, ali, vjerujte, višestruko se isplati. Jednom kad svladate tehniku, sve ćete obavljati bez pola muke, a svom ćete djetetu prevenirati brojne bolne epizode upale uha i sebe poštediti od trčanja u hitnu službu usred noći. Koristite bilo koji od pripravaka fiziološke otopine i morske vode namijenjenih djeci u kombinaciji s pumpicama na negativni tlak koje u akutnoj fazi možete primijeniti više puta dnevno.

3. UNIŠTITI BAKTERIJE

Antimikrobno liječenje poduzima se samo u slučaju bakterijske infekcije. U djece mlađe od dvije godine antibiotik se uključuje bez čekanja ako postoje jasni znaci infekcije. U starije djece stav je: prati i čekaj (engl. watchfull waiting), naruči na kontrolu za dva dana, jer je velik broj infekcija gornjih dišnih putova virusne etiologije i proći će sam od sebe bez antibiotske pomoći. Racionalna primjena antibiotika ima važnost i za dijete kao pojedinca (nema nuspojava) i za zajednicu u cjelini (smanjuje se otpornost bakterija na antibiotike). Zato nemojte biti razočarani ako u hitnoj službi dobijete samo kapi za nos i analgetik. Liječnik koji Vam je to propisao dobro zna što radi. Nemojte inzistirati na antibiotiku.

Ako je propisan, antibiotik treba dati u punoj dozi. Čak i ako se dijete osjeća bolje nakon 2-3 dana, najbolje je da dovršite barem sedam dana liječenja kako biste bili sigurni da se upala neće vratiti. Ako je djetetu bolje nakon samo jedne doze antibiotika, znači da antibiotik nije ni trebao.

Lokalno antimikrobno liječenje (kapi za uho) ima smisla propisati samo ako dijete ima puknuti bubnjić ili ako ima cjevčice u ušima. Pri tome valja biti oprezan jer su neke kapi ototoksične i ne smiju se primjenjivati na „otvoren” bubnjić zbog mogućeg oštećenja unutarnjeg uha i gubitka sluha.

Nekoliko mudrih ...

- > **Začepljena Eustahijeva cijev dovodi do stvaranja podtlaka u srednjem uhu**, a to dovodi do bolnog osjeta u djece i osjećaja zaglušnosti (kao kad mijenjate nadmorsku visinu). Zbog građe Eustahijeve cijevi u djece te su promjene još izrazitije negoli u odrasloj dobi (zato male bebe plaču pri polijetanju i slijetanju aviona, a ne zbog straha od aviona).
- > **Da bi smetnje prestale, dovoljno je „odčepiti“ Eustahijevu cijev**: očistiti nosić i nosni dio ždrijela, dati analgetik na usta i/ili ukapati analgetske kapi u uho, i bol će prestati.
- > **Primjena antibiotika nije potrebna ako nema općih simptoma infekcije** (temperatura, slabost, malaksalost, povraćanje, proljev).
- > **Najvažnije**: nema nikakva smisla dovesti dijete ravno iz kreveta, u pidžamici, usred noći, po hladnoći, kiši ili vjetru u hitnu službu. Tek na taj način riskirate „pravu“ upalu srednjeg uha! Pokušajte ostati „hladne glave“, procijeniti stvarnu boljku i svojim postupcima najmanje naštetiti djetetu.
- > **Dijete odmah odvedite liječniku** ako neutješno plače, ima temperaturu, začepjen nos gnojnim sekretom, ne jede, ne spava, ima proljev i/ili povraća!

Savjeti za roditelje

- > Nemojte pušiti. (To je dobro i za Vaše zdravlje i za zdravlje Vašeg djeteta.)
- > Redovito perite ruke sebi i djetetu prije bilo kakvih manipulacija u bebinu nosiću i oko njega (čišćenje, brisanje, ispiranje, aspiracija sekreta) jer na rukama ima puno bakterija.
- > Ne ljubite svoju bebicu ako ste prehladeni ili imate upalu grla.
- > Stavljanje kapica i zamatanje ušiju šalovima neće spriječiti upalu srednjeg uha. Ona dolazi „iznutra“ – iz nosa i treće mandule, a za tako nešto ne postoje kapice.
- > Budite spremni na češće upale srednjeg uha mlađeg djeteta imate li starije dijete koje pohađa školu ili vrtić. Starije dijete „donosi“ kući brojne viruse i bakterije od kojih ne obolijeva jer ima razvijen lokalni imunitet, ali mali braco ili seka ga nemaju te se lako razbole kao „nevini promatrači.“
- > Ako vodite dijete u jaslice i vrtić, očekujte u prvih nekoliko mjeseci „seriju upala grla i uha“. To je vrijeme prilagodbe na novo epidemiološko okruženje. Ne očajavajte, samo se mali broj djece mora isključiti iz vrtića ili jaslica jer imunološki ne može odgovoriti uvjetima povećane izloženosti patogenim bakterijama.

Najčešće nedoumice

Kako razlikovati upalu uha od rasta zubića?

Umorni ste od toga da svoju nemirnu bebu svaki čak vodite k liječniku da provjeri „jesu li u pitanju uši” ili nicanje zubića? Ako su u pitanju zubići, prisutni su sljedeći simptomi:

- > Bol se obično prvi put javi u dobi od četiri mjeseca i povremeno se pojavljuje sve dok djetetu ne izrastu kutnjaci.
- > Povlačenje usiju ili kopkanje po njima, a dijete nema povišenu temperaturu ni simptome prehlade. Dijete mlađe od godinu dana ne može procijeniti odakle dolazi neugoda: desni ili uho.
- > Stavljanje šačica i prstića u usta uz obilnu produkciju sline u ustima, koja se „u potocima” cijedi niz bradu.
- > Nemir ili buđenje tijekom noći u djeteta koje nema povišenu temperaturu ni simptome prehlade.

Zašto neka djeca trebaju cjevčice u ušima?

Djeca predškolske dobi najčešće imaju oslabljen sluh zbog sekretornog otitisa, odnosno nakupljanja tekućine u šupljini srednjeg uha zbog dugotrajno loše funkcije Eustahijeve cijevi. Tekućina je isprva vodenasta, ali kako vrijeme prolazi, postaje sve gušća, želatinozna i onemogućava normalnu pokretljivost slušnih košćica, čime je oslabljen prijenos zvuka u unutarnje uho. Ako takvo stanje potraje, oko slušnih košćica i zglobova dolazi do stvaranja priraslica i

Ventilacijska cjevčica.
(Odnos veličine prema
kovanici od 1 kune.)

trajnog oštećenja lanca prijenosa zvučnog signala u srednjem uhu, a da pritom dijete nikada nije imalo akutnu upalu srednjeg uha.

Tako nakupljena tekućina dodatno predstavlja vrlo dobru podlogu za rast bakterija te su djeca s tim problemom podložnija upalama. Problem je izrazitiji u djece koja boluju od alergijskog rinitisa. Stoga treba djelovati prije razvoja trajnih posljedica, uspostavljanjem funkcije Eustahijeve cijevi (operacija treće mandule, propuhivanje nosa, čišćenje nosa) ili zamjenom funkcije Eustahijeve cijevi malim cjevčicama koje se postavljaju izvana na bubnjić. Cjevčice se postavljaju u općoj anesteziji i pod kontrolom mikroskopa jer su vrlo malih dimenzija. Nakon toga dijete dolazi redovito na kontrole, mora zaštititi uši pri kupanju i pranju kose, ali može bez ograničenja obavljati sve svoje zadatke i slobodne aktivnosti, pa i plivanje.

Cjevčice stoje u uhu od šest mjeseci do godinu dana (rijetko dulje). To je vrijeme najčešće dovoljno za oporavak funkcije Eustahijeve cijevi. U manjeg broja djece spontano ispadnu, a uglavnom se vade u lokalnoj ili vrlo kratkoj općoj anesteziji.

Iz opisane „teorije” razvidno je da se ventilacijske cjevčice postavljaju kao zamjena za nefunkcionalnu Eustahijevu cijev dok se ona spontano ne oporavi. U žargonu bi se reklo da djeluju „kao komunalna služba” za srednje uho.

Zašto se moje dijete stalno hvata za uši?

Najčešće je u pitanju samo radoznalost. Ako dijete dira uške i stavlja prstić u zvukovod bez nelagode, zanemarite. Ako se pri tom mršti, plače, stenje, u pitanju je bolnost ili začepljenost uha (upala vanjskog uha, začepljena Eustahijeva cijev i podtlak u srednjem uhu, velika količina ušne smole koja zatvara zvukovod, upala srednjeg uha...). Ponekad je u pitanju i rast zubića kako je ranije objašnjeno.

Kako ću prepoznati problem sa sluhom u malog djeteta?

Sva novorođenčad prolazi neposredno nakon rođenja tzv. probir na sluh u svim našim rodilištima. Informirajte se o tome za vrijeme boravka u rodilištu.

***Kada
posumnjati
na sekretorni
otitis?***

Dragi roditelji, gledajte i slušajte svoje dijete. Vi ga najbolje poznajete i liječnicima je jako važan Vaš iskaz o djetetovim bolestima i problemima. Prepoznate li svoje dijete u nekoj od sljedećih situacija, dovedite ga na otorinolaringološki pregled:

- > Usporen razvoj govora (možda dijete ne govori jer ne čuje dobro), pogrešno izgovaranje pojedinih glasova ili riječi (iskrivljeno čuje, pa iskrivljeno i ponavlja).
- > Pojačava jačinu zvuka na televizoru i približava mu se na neprimjerenu udaljenost.
- > Ne odgovara na ponavljane pozive i naredbe. Treba znati da se dijete tako ponaša zato što ne čuje, a ne zato što je neposlušno.
- > Jako glasno govori i obično ne želi razgovarati telefonom.
- > Dok mu se obraćate, gleda u Vaše usne (čita s usana).

Nisita®

ZA SRETAN NOSIĆ

Pažljivo pročitati uputu.

Izotonična otopina i mast za nos – osigurana pH sredina za optimalan prirodni mehanizam čišćenja nosa.

Jednostavna i ugodna primjena.

- > za ispiranje nosa dojenčadi, male djece i odraslih
- > njega osušene i iritirane sluznice nosa
- > otapa osušene nakupine u nosu

INOVATIVNI KONCEPT ZDRAVLJA

ZAVRATNICA 17, 10 000 ZAGREB, HRVATSKA
TEL: +385 1 562 2000, FAX: +385 1 562 2005
office-cro@salveo-pharma.com, www.salveopharma.hr

